

**PROGRAMI I ZHVILLIMIT PROFESIONAL
PËR MARRJEN E KATEGORIVE
TË KUALIFIKIMIT TË MËSUESVE
TË SHKOLLAVE ME DREJTIM TË ORIENTUAR
ARTISTIK
DEGA "ART FIGURATIV" AML**

Program orientues

**Koordinator:
Marina Topulli**

2025-2026

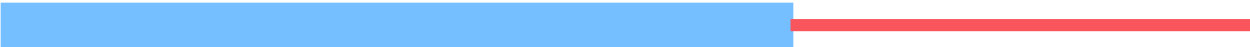

TABELA E PËRMBAJTJES

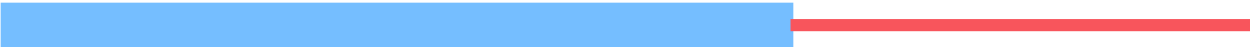
TABELA E PËRMBAJTJES.....	1
HYRJE	2
QËLLIMI I PROGRAMIT	4
PËRMBAJTJA E PROGRAMIT	6
Përmbajtja e programit orientues për testimin e informatizuar	6
Modele të pyetjeve për nivelin arsimor AML	15
Përmbajtja e programit orientues për orën mësimore të hapur	22
Model ore mësimore për programe teorike dhe specialitete, dega “Art figurativ” AML	23
Kriteret e vlerësimit të orës mësimore.....	30
Përmbajtja e programit orientues për projektin kurrikular	37
Modele të projekteve kurrikulare për nxënësit në AML	39
Kriteret e vlerësimit të projekteve kurrikulare për nxënësit në AML	45

HYRJE

Roli i mësuesit shtrihet përtej mësimdhënies dhe në veçanti roli i mësuesit të profilit në degën e artit figurativ është edhe më i rëndësishëm për shkak të natyrës sfiduese të kësaj dege. Ai ndikon në krijimin e një mjedisi pozitiv mësimor, zhvillimin e mendimit kritik dhe nxitjen e motivimit për të mësuar. Mësuesit që përdorin teknika efektive mësimore, të bazuara në nevojat individuale të nxënësve, arrijnë të maksimizojnë potencialin e çdo nxënësi. Një marrëdhënie e mirë mes mësuesit dhe nxënësit krijon një ndjenjë sigurie dhe përkatësie që rrit motivimin dhe angazhimin në mësim. Mësuesit që janë të aftë të identifikojnë vështirësitë individuale dhe t'u japin mbështetje të personalizuar nxënësve, ndikojnë ndjeshëm në arritjet e tyre akademike. Mësuesit shpesh janë shembuj për nxënësit, duke ndikuar jo vetëm në njohuritë mësimore, por edhe në vlerat dhe sjelljet që ata përvetësojnë.

Arti figurativ në shkollat artistike synon drejt formimit të nxënësit nëpërmjet integritit dhe transmetimit të njohurive për të zhvilluar tek ata aftësi të një formimi personal dhe profesional, duke i dhënë vëmendje procesit real të edukimit artistik si dhe duke e vendosur nxënësin në qendër të këtij procesi. Mësuesi i degës Art Figurativ është një udhërrëfyes në orientimin e lëndëve teorike- artistike, praktike- artistike dhe specialiteteve, për çdo klasë dhe nivel, në thellimin dhe zhvillimin e njohurive dhe aftësive për të maturuar kompetencat themelore, duke krijuar në këtë mënyrë një vijueshmëri logjike të formimit të nxënësve përmes një metodologjie në të gjitha hallkat e tematikave dhe vlerësimin në përfundim të tyre.

Arti figurativ kërkon të menduarit krijues dhe artistik, por edhe kritik për zgjidhjen e problemeve dhe analizimin e situatave komplekse artistike. Një mësues i aftë mund t'i ndihmojë nxënësit të zhvillojnë aftësinë për të menduar logjikisht dhe për të zbërthyer problemet në hapa të qartë. Mësuesi duhet të jetë i aftë të përdorë metoda të ndryshme për të shpjeguar konceptet e vështira. Kjo mund të përfshijë përdorimin e mjeteve vizuale, shembujve/modeleve realë, zbatimit të aftësive në jetën reale që i ndihmojnë nxënësit të kuptojnë më mirë konceptet figurative. Arti figurativ ndërtohet mbi konceptet e mëparshme, ndaj një mësues i mirë i artit figurativ e di se duhet të fillojë nga bazat dhe të krijojë një strukturë logjike për të avancuar me koncepte më të përparuara. Kjo siguron që nxënësit të kenë një themel të fortë dhe të mos ndihen të mbingarkuar.

Një mësues i mirë në fushën e artit figurativ mund të identifikojë nxënësit që kanë vështirësi në fusha të caktuara dhe të japë mbështetje shtesë për ta.

Shpesh arti figurativ shihet si fushë që duhet të zhvillohet vetëm me nxënësit e talentuar. Mësuesi duhet të krijojë veprimtari dhe sfida që nxisin kureshtjen e nxënësve, duke e lidhur artin figurativ me situata praktike nga jeta e përditshme ose me fushat që ata i pëlqejnë. Mësuesi i profilit në degën e artit figurativ mund të përfitojë nga përdorimi i programeve kompjuterike, aplikacioneve dhe platformave të ndryshme artistike që ndihmojnë nxënësit të praktikojnë konceptet dhe të zgjidhin vështirësitë me artin figurativ.

Programi është hartuar në përgjigje të kërkesave që MAS-i ka vendosur për mësuesit që kualifikohen:

- për kandidatët e kategorisë “Mësues i kualifikuar”, procesi i kualifikimit kryhet nëpërmjet dosjes së zhvillimit profesional të mësuesve, vlerësimit që realizohet nëpërmjet orës mësimore të hapur dhe vlerësimit me test të informatizuar sipas lëndëve/profileve dhe niveleve përkatëse;
- për kandidatët e kategorisë “Mësues specialist”, procesi i kualifikimit kryhet nëpërmjet dosjes së zhvillimit profesional të mësuesve, vlerësimit që realizohet nëpërmjet orës mësimore të hapur dhe vlerësimit që realizohet nëpërmjet projektit kurrikular në lëndën/profilin dhe nivelin përkatës;
- për kandidatët e kategorisë “Mësues mjeshër”, procesi i kualifikimit kryhet nëpërmjet dosjes së zhvillimit profesional të mësuesve dhe vlerësimit që realizohet nëpërmjet projektit kurrikular në lëndën/profilin dhe nivelin përkatës.

QËLLIMI I PROGRAMIT

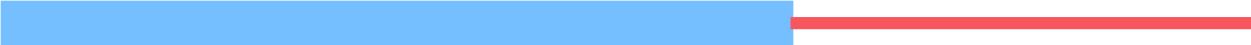
Programi i zhvillimit profesional për marrjen e kategorive të kualifikimit të mësuesve në degën e artit figurativ është hartuar nga grupi i punës, i ngritur nga Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar (ASCAP) për t'u ardhur në ndihmë:

- të gjithë mësuesve të lëndës së artit figurativ për zhvillimin e tyre profesional dhe për marrjen e kategorive të kualifikimit.
- të gjitha Drejtorive Rajonale të Arsimit Parauniversitar (DRAP) dhe Zyrave Vendore të Arsimit Parauniversitar (ZVAP) për të organizuar zhvillimin profesional për të gjithë mësuesit që do të hyjnë në këtë proces.

Programi është i detyruar dhe i unifikuar, për mësuesit që do të marrin kategoritë e kualifikimit, në mënyrë që ata të realizojnë një përgatitje cilësore, për të përballuar me sukses kërkesat që ka ky proces kombëtar.

Programi ka për qëllim që mësuesi:

- të njohë dhe të zbatojë rritje më të fundit në sistemin arsimor parauniversitar;
- të zotërojë kompetencat, bazuar në standardet profesionale të mësuesit, për të ndikuar drejtpërdrejt në efektivitetin e procesit mësimor, për një mësimdhënie të suksesshme;
- të demonstrojë aftësitë në fushën pedagogjike për përzgjedhjen e modeleve për organizimin e mjedisit të klasës, për shtjellimin e koncepteve, për zhvillimin e mendimit kritik dhe krijues, për nxitjen e diskutimeve, për përdorin e metodave dhe veprimtarive sipas stileve të të nxënësve; për përdorimin e teknikave të vlerësimit të nxënësve, për përdorimin e aftësive digjitale në procesin mësimor përfshirë edhe inteligjencën artificiale, etj.;
- të tregojë përgjegjshmëri në njohjen e koncepteve bazë dhe ligjësi shkencore të lëndës, si dhe të zbatimit të tyre në praktikë dhe në jetën reale, në përputhje me specifikat e moshës së nxënësve dhe të klasës ku japin mësim;
- të njohë konceptin e gjithëpërfshirjes dhe të demonstrojë përfshirjen e nxënësve në procesin mësimor dhe në aktivitetet e shkollës;

-
- të lidhë dhe të aktualizojë njohuritë artistike pamore me prioritet globale që kanë të bëjnë me ndryshimet klimatike, fatkeqësitë natyrore, pandemitë, krizat ekonomike, antisemitizmin, çështjet e barazisë gjinore, sigurisë kibernetike etj., me qëllim ndergjegjësimin e nxënësve dhe përgatitjen e tyre për të përballuar sfidat e shoqërisë sot dhe në të ardhmen;
 - të demonstrojë zbatimin e rregullave të etikës dhe komunikimit në punën e tyre në shkollë;
 - të zotërojnë zbatimin e rregullave drejtshkrimore të gjuhës shqipe gjatë procesit të mësimdhënie – nxënies;
 - të përdorë aftësitë e TIK-ut në procesin mësimor, si një nga risitë më të fundit në mësimdhënien me kompetenca dhe modelet e arsimit të kombinuar;
 - të planifikojë dhe të zhvillojë orë mësimi efektive sipas metodologjive bashkëkohore të mësimdhënies dhe të të nxënësve.

PËRMBAJTJA E PROGRAMIT

Përmbajtja e programit orientues të kualifikimit të mësuesve është e organizuar në tre kapituj, si më poshtë:

3.1 Përmbajtja e programit orientues për testimin e informatizuar. Në këtë rubrikë përfshihen, kompetencat profesionale dhe rezultateve e pritshme sipas fushave kryesore të zhvillimit profesional për realizimin e testit të informatizuar, si edhe modele të pyetjeve për degën e artit figurativ në nivelin arsimor: *arsim i mesëm i lartë (AML)*.

3.2 Përmbajtja e programit orientues për orën mësimore të hapur. Në këtë rubrikë përfshihen kompetencat profesionale për organizimin e orës së hapur mësimore, dy modele orësh mësimore për degën e artit figurativ në nivelin arsimor: *arsim i mesëm i lartë AML*, si dhe kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur.

3.3 Përmbajtja e programit orientues për projektin kurrikular. Në këtë rubrikë përfshihen kompetencat profesionale për zhvillimin e projektit kurrikular, dy modele projektsh kurrikulare për degën e artit figurativ në nivelin arsimor : *arsim i mesëm i lartë (AML)*, si dhe kriteret e vlerësimit të projektit kurrikular.

Përmbajtja e programit orientues për testimin e informatizuar

Testi i informatizuar i vlerësimit të kualifikimit përbëhet nga dy pjesë:

- a) Pjesa e parë përmban, zbatimin e programeve përkatëse lëndore dhe planifikimin e lëndës, mjedisin e të nxënit, metodologjitë efektive të mësimdhënie - nxënies në përgjithësi dhe të lëndës përkatëse, vlerësimin dhe arritjet e nxënësve, aspekte të etikës dhe komunikimit të mësuesit në institucionin arsimor parauniversitar në mjediset e institucionit, si dhe aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe.
- b) Pjesa e dytë përfshin aspekte të zbatimit të përmbajtjes shkencore të lëndës në situata praktike nga jeta reale.

Programi i testimit të informatizuar është hartuar duke mbajtur parasysh se fushat kryesore në të cilat testohen njohuritë dhe aftësitë e mësuesve janë:

- Programe teorike ose specialitete për degën e artit figurativ;
- aspekte të pedagogjisë, metodologjisë dhe përdorimit të TIK-ut në procesin mësimdhënie – nxënie të programeve teorike ose specialiteteve për degën e artit figurativ;
- aspekte të etikës dhe të komunikimit;
- aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe;
- përmbajtja shkencore e lëndës, sipas programeve teorike ose specialiteteve për degën e artit figurativ.

Në fushat kryesore të zhvillimit profesional përcaktohen:

- kompetencat profesionale artistike si dhe rezultatet e pritshme për realizimin e këtyre kompetencave;
- literatura përkatëse rekomanduese në funksion të përvetësimit të kompetencave të programeve teorike ose specialiteteve për degën e artit figurativ.

Përshkallëzimi i njohurive dhe i aftësive profesionale, të cilat lidhen me kompetencat e secilës fushë/lëndë të testimit, do ta ndihmojnë mësuesin që të identifikojë çështjet në të cilat duhet të përqendrohet.

FUSHA “PROGRAME TEORIKE /SPECIALITETE DEGA ART FIGURATIV”	
Kompetenca	
“Zbatimi në mënyrë efektive i kurrikulës në arsimin me drejtim të orientuar artistik”	Literatura e rekomanduar
Rezultatet e pritshme • Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik: • zbaton programin e kurrikulës në <i>degën</i> dhe <i>specialitetin</i> përkatës dhe si zbatohet ajo në shkollë; • përshtat programin lëndor në përputhje me ecurinë	• Korniza kurrikulare 2014. • Kurrikula e shkollave artistike, miratuar nga MASR-ja, Tiranë, 2024. • Qëllimet e arsimit me drejtim të

teknike të nxënësit sipas klasave; • përdor me efikasitet, në dobi të prirejeve bashkëkohore, fleksibilitetin e zbatimit të programit; • gjen ose harton materiale plotësuese artistike që ndihmojnë në përvetësimin e koncepteve dhe aftësive të parashikuara në program; • gjen ose harton materiale plotësuese artistike që pasurojnë formimin e nxënësve dhe nxitin mendimin e pavarur dhe kritik të tyre ndaj artit; • harton rezultate të nxëni për lëndën/specialitetin, për tema mësimore ose grup temash, në përputhje me njohuritë dhe shkathtësitë e programit dhe nivelit të nxënësit; • kategorizon rezultatet e të nxënit e programit sipas niveleve të arritjes së të nxënit; • tregon koherencën vertikale të kurrikulës (vazhdimësia dhe përshtatshmëria e programeve në <i>degën</i> dhe <i>specialitetin</i> përkatës); • përzgjedh mjetet mësimore të nevojshme për të realizuar përmbushjen e objektivave të programit në <i>degën</i> dhe <i>specialitetin</i> përkatës; • siguron informacion që demonstroi lidhjen e <i>specialitetit</i> përkatës me shkencat e tjera dhe me jetën reale.	orientuar artistik, (sipas degës). • Programet e përgjithshme të lëndëve: <i>teorike-artistike</i>. • Programet e lëndëve: <i>praktike-artistike</i>. • Programet e lëndës së <i>specialitetit</i>. • Programet me kurrikulën e bazuar në kompetenca, klasat X-XII.
--	---

FUSHA “ASPEKTE TË PEDAGOGJISË, METODOLOGJISË DHE PËRDORIMIT TË TIK-ut NË MËSIMDHËNIE-NXËNIE”

Kompetenca I

“Zotërimi i njohurive pedagogjike specifike të nevojshme dhe të mjaftueshme për mësimdhënien në arsimin me drejtim të orientuar artistik”

Literatura e rekomanduar

Rezultatet e pritshme

Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:

- demonstroi përkushtim, motivim dhe përgjegjësi gjatë punës së tij;
- përshtat punën e tij me zhvillimin fizik, social, emocional dhe konjitiv të nxënësve;
- demonstroi respekt, besim dhe objektivitet me nxënësit;
- demonstroi qëndrim pozitiv ndaj *arteve* dhe *specialitetit* që përfaqëson/drejton;
- identifikon nxënësit me nevoja të veçanta (nxënësit me vështirësi në të nxënë dhe nxënësit e talentuar);
- identifikon nxënësit me prirje të veçanta në artin bashkëkohor dhe mediume të tjera;
- planifikon punën afatshkurtër dhe afatgjatë me nxënësit me nevoja të veçanta;
- demonstroi qëndrim pozitiv ndaj *arteve* dhe *specialitetit*;
- edukon të nxënësit dashurinë dhe kërkshërinë ndaj lëndës/specialitetit;
- motivon nxënësit duke e konsideruar motivimin

- Korniza e vlerësimit të nxënësit, MAS.
- Literaturë që ka në fokus aspekte pedagogjike të punës së mësuesit të shkollave me drejtim të orientuar artistik me nxënësit e tij.

një nga çelësat e progresit të tyre; • krijon klimë të përshtatshme, motivuese dhe të kënaqshme për nxënësit; • punon me prindërit për përmirësimin e progresit të nxënësit.	
Kompetenca II “Përdorimi i metodave dhe strategjive efektive në mësimdhënien e e <i>specialitetit/lëndës</i> në arsimin me drejtim të orientuar artistik”	
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:</i> • përzgjedh metodat/mediumet dhe teknikat e përshtatshme për arritjen e një objektivi të caktuar në degën ku ai zhvillon specialitetin/lëndën; • përdor metoda e teknika dhe mediume që nxisin mendimin e pavarur e krijues të nxënësve; • planifikon orën mësimore, bazuar mbi metoda/mediumet artistike specifike të specialitetit; • përdor metoda e teknika që nxisin zhvillimin e të menduarit kritik të nxënësve; • përdor metoda/mediumet e teknika që sigurojnë barazinë dhe gjithëpërfshirjen; • përdor proceset artistike në mësimdhënien – nxënien e artit figurativ; • demonstroi teknika/forma të ndryshme për vlerësimin e nxënësit; • shpjegon parimet e parimet e ngritjes së	Literatura e rekomanduar • Nivelet e arritjes (arsimi i mesëm), ASCAP. • Udhëzuesi për zhvillimin e lëndës së artit figurativ në arsimin e mesëm të lartë.

komisioneve vlerësuese.	
Kompetenca III “Përdorimi i teknologjinë së informacionit dhe komunikimit për të rritur cilësinë e mësimdhënies dhe nxënies, në arsimin me drejtim të orientuar artistik”	
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:</i> • prezanton materialet apo dokumentet e veta lidhur me lëndët teorike/praktike artistike, duke përdorur teknologji të përshtatshme si: Power Point, Finale, Design, Type në Word etj.; • nxit nxënësit të bëjnë prezantime në lëndët artistike duke përdorur programe kompjuterike të njohura për ta; • gjen dhe përdor materiale nga Website për të pasuruar dhe perfeksionuar mësimdhënie-nxënien; • përfshin nxënësit në projekte kurrikulare të lëndëve të ndryshme artistike apo në projekte kurrikulare të integruara të cilat ndërthuren me kërkime, gjetje dhe përdorime materialesh nga website.	Literatura e rekomanduar • Standardet profesionale të mësuesit për përdorimin e Teknologjisë së Informacionit dhe Komunikimit. • Udhëzues për mësimin e artit figurativ (për klasat X-XII të arsimit të mesëm të lartë) (modele orësh mësimore dhe veprimtari praktike) ASCAP.

FUSHA “ASPEKTE TË ETIKËS DHE TË KOMUNIKIMIT”

Kompetenca	Literatura
“Zbatimi i rregullave të etikës dhe komunikimit si elemente të domosdoshme në të gjithë punën e mësuesit”	
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:</i> - njih rregullat e etikës dhe sjelljes që duhen respektuar në marrëdhënie me drejtuesit e institucionit arsimor, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin; - sillet në përputhje me rregullat e etikës dhe të sjelljes në marrëdhënie me drejtuesit, stafin pedagogjik, nxënësit, prindërit dhe komunitetin gjatë punës së tij brenda dhe jashtë institucionit arsimor.	- Kodi i Etikës së mësuesve në arsimin parauniversitar. - Rregullore e funksionimit të institucioneve arsimore parauniversitare në Republikën e Shqipërisë. - Standardet profesionale të formimit të përgjithshëm dhe të formimit lëndor të mësuesve në sistemin arsimor parauniversitar.

FUSHA “ASPEKTE TË DREJTSHKRIMIT TË GJUHËS SHQIPE”

Kompetenca	Literatura
“Zbatimi i rregullave të drejtshkrimit të gjuhës shqipe”	
Rezultatet e pritshme <i>Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:</i> njih rregullat e drejtshkrimit të gjuhës shqipe;	Drejtshkrimi i gjuhës shqipe.

- demonstroi zbatimin e rregullave të drejtshkrimit gjatë veprimtarive në institucionin arsimor.

FUSHA “PËRMBAJTJA SHKENCORE E LËNDËS”

Kompetenca

“Respektimi i rigorozitetit shkencor në mësimdhënien dega art figurativ”

Literatura e rekomanduar

Rezultatet e pritshme

Mësuesi i shkollave me drejtim të orientuar artistik:

- demonstroi njohuri të qëndrueshme dhe të sakta shkencërisht në artin pamor;
- shpjegon elementet dhe parimet, duke i evidentuar ato në vepra të ndryshme arti;
- shpjegon proceset e realizimit artistik në artin pamor;
- shpjegon saktë vlerat e artit botëror dhe përfaqësuesit e tyre;
 - *arti prehistorik, arti në Mesopotami, arti egjiptian, arti egje, arti grek, arti romak, kristianizmi i hershëm, arti bizantin, përfaqësuesit dhe veprat e tyre;*
 - *arti islamik, arti kinez, qytetërimet e hershme në Amerikë;*

- Teksti “Arti i Rilindjes dhe i Pavarësisë në Shqipëri”, me autor Ferid Hudhri.
- Teksti “Historia e artit” Gombrich, që përdoret në Akademinë e Arteve.
- Tekste të lëndës së artit figurativ për mësuesin dhe nxënësin, si dhe materiale të tjera burimore që mbulojnë përmbajtjen e lëndës Art pamor, klasat X-XII për arsimin e mesëm të lartë.

- <i>arti në mesjetë, mesjeta e hershme, arti romanik, arti gotik;</i> - <i>arti në rilindje, gotiku i vonë, rilindja e parë, rilindja e lartë, manjerizmi, baroku, rokoko;</i> - <i>neoklasicizmi, romantizmi, realizmi, impresionizmi, postimpresionizmi, avangardat artistike, arti në shekullin XX;</i> • shpjegon saktë vlerat e artit shqiptar dhe përfaqësuesit e tyre; - <i>arti shqiptar (kultura ilire),arti grek i kolonive (Butrinti, Apolonia, Dyrrahu) mozaikët e lashtë në Shqipëri,</i> - <i>Onufri, arti në Shqipëri- ikonografët e shekullit XVIII,</i> • <i>arti në Shqipëri- periudha e rilindjes dhe periudha e pavarësisë, realizmi socialist në Shqipëri.</i>	
--	--

Modele të pyetjeve për nivelin arsimor AML

Model pyetjesh Dega “Art figurativ”, AML

A) Programi lëndor

Pyetja 1

Përfundimi i arsimit në degën e Artit figurativ, përveç mundësisë për vazhdimin e arsimimit në nivelin e mëtejshëm universitar, i jep mundësi nxënësve t’i drejtohen tregut të punës si:

- A) Ndhmës kostumograf në teatër ose televizion.
- B) Si grafik i mesëm në një studio grafike.
- C) Butaforist në teatrin e kukullave.
- D) Të tria si më sipër.

Pyetja 2

Lënda e “Anatomisë artistike” i përket grupit të lëndëve:

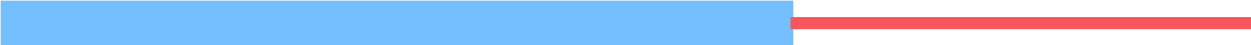
- A) Teoriko - artistike
- B) Teoriko - praktike artistike
- C) Të specialitetit
- D) Të kurrikulës së përgjithshme

B) Aspekte të pedagogjisë dhe metodologjisë

Pyetje 3

Cilës prej niveleve të arritjeve i përket rezultati i të nxënit: “Shpjegon karakteristikat e Artit të Rilindjes Evropiane”?

- A) NIVELI 0 (nota 4)
- B) NIVELI I (nota 5-6)
- C) NIVELI II (nota 7-8)
- D) NIVELI III (nota 9-10)

Pyetje 4

Sipas taksonomisë së Blumit, tre fushat e të nxënit janë:

- A) Krijuese, vlerësuese, vepruese.
- B) Analizuese, sintetizuese, vlerësuese.
- C) Njohëse, vlerësuese, krijuese.
- D) Njohëse, emocionale, psikomotore.

Pyetja 5

Vlerësimi formues në shkollat artistike kryhet:

- A) gjatë gjithë kohës;
- B) në fillim të vitit shkollor;
- C) në përfundim të një periudhe;
- D) në përfundim të një kohe të caktuar.

Pyetja 6

Rezultati i të nxënit: “Përshkruan elementet artistikë të veprës së artit” i përket:

- A) Nivelit njohës
- B) Nivelit zbatues
- C) Nivelit vlerësues
- D) Nivelit analizues

Pyetja 7

Çdo veprimtari mësimore që mësuesi planifikon të përdorë në klasë, gjatë një ore mësimi, duhet të synojë të paktën:

- A) Organizimin e nxënësve në klasë.
- B) Zhvillimin e shprehive të të menduarit të nivelit të ulët.
- C) Zhvillimin e shprehive të të menduarit të nivelit të lartë.
- D) Një nga objektivat/RN e mësimi.

Pyetja 8

Qarko përgjigjen e saktë.

Vlerësimi për të nxënë shpesh quhet vlerësim formues dhe është:

- A) vlerësim që mbledh të dhëna dhe dëshmi rreth të nxënit të nxënësve gjatë procesit të të mësuarit;
- B) vlerësim që mbledh prova që tregojnë nëse mësimdhënia ka realizuar qëllimin e saj;
- C) vlerësim që mbledh të dhëna për suksesin e orës së mësimit;
- D) vlerësim përmbledhës që kryhet në fund të periudhës.

C) Aspekte të komunikimit dhe etikës

Pyetja 9

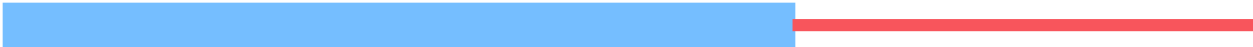
Mësuesi ka planifikuar një vizitë me nxënësit në bibliotekën e qytetit. Çfarë është më efektive të bëjë mësuesi, në mënyrë që edhe Joni, një fëmijë që lëviz me anë të karrocës, ta vizitojë bibliotekën?

- A) Mësuesja i kërkon një mësuesi tjetër për ta shoqëruar Jonin në këtë vizitë.
- B) Mësuesja shkon më parë në bibliotekë dhe evidenton problemet me të cilat mund të ndeshet nxënësi i saj dhe bën një planifikim paraprak.
- C) Mësuesja i kërkon Jonit të vijë i shoqëruar me një pjesëtar të familjes, i cili do ta shoqërojë atë.
- D) Mësuesja e inkurajon dhe i kërkon Jonit të qëndrojë në shtëpi ditën e vizitës.

Pyetja 10

Për fëmijët me aftësi të kufizuara në klasat e zakonshme, mësuesi ndihmës bën vlerësimin sipas niveleve të arritjeve të fushave të zhvillimit të përcaktuara në PEI. Ky vlerësim duhet bërë në bashkëpunim:

- A) me drejtuesin e institucionit arsimor dhe specialistë të patologjisë/ve që shfaq fëmija;
- B) me mësuesin e lëndës dhe shërbimin psiko-social të institucionit arsimor;

-
- C) me prindin dhe kujdestarët që kujdesen për fëmijën;
 - D) me komisionin multidisiplinar të ngritur pranë ZVAP-së.

D) Aspekte të drejtshkrimit të gjuhës shqipe

Pyetja 11

Cila nga alternativat e mëposhtme është shkruar saktë?

- A) klasat 9-ta të shkollës
- B) klasat e 9 të shkollës
- C) klasat e 9-ta të shkollës
- D) klasat e 9-të të shkollës

Pyetja 12

Qarkoni alternativën ku fjala është shkruar saktë.

- A) Institucion arsimor
- B) Institucionë arsimorë
- C) Institucion arsimor
- D) Institucion arsimor

E) Përmbajtja shkencore e lëndës

Pyetja 13

Marcel Duchamp pak para Luftës së Parë Botërore *realizoi veprën e tij të parë të rëndësishme*:

- A) Nudo duke zbritur nga shkallët (1912)
- B) Burimi (1917)
- C) Rrotë biçiklete (1913)
- D) Prelud për një krah të thyer (1915)

Pyetja 14

Format artistike që patën ndikim te impresionizmi ishin:

- A) Arti folklorik dhe fotografia
- B) Arti japonez dhe fotografia
- C) Fotografia dhe arti akademik
- D) Arti kinez dhe arti japonez

Pyetja 15

Ndryshimi midis fotografisë tradicionale dhe asaj dixhitale, është se fotografia dixhitale i lejon artistit:

- A) Riprerjen e imazhit të fotografuar për të krijuar një kompozim të ri.
- B) Realizon një numër të pakufizuar fotografish pa qenë nevoja të karikohet.
- C) Regullon kontrastin dhe ngjyrën në imazhe të veçanta.
- D) Mund të shohë imazhet përpara se të printohen.

Pyetja 16

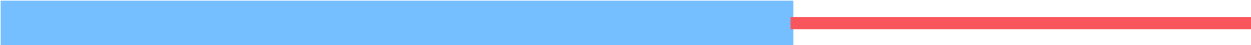
Karakteristika dalluese e stilit bauhaus është:

- A) Thekson vlerën individuale të objekteve të realizuara me dorë.
- B) Plasticitetin e materialeve të reja e modelon në dizajnin tradicional.
- C) I fton konsumatorët të gjejnë përdorime të reja për dizajnin standard.
- D) Integron funksionin, teknologjinë dhe estetikën e dizajnit.

Pyetja 17

Karakteristikë kryesore e vizatimit xhestual është:

- A) Konturi
- B) Aksioni dhe lëvizja
- C) Gradacionet e dritëhijes
- D) Detajet e pasqyruara me kujdes

Pyetja 18

Termi që përshkruan më mirë një vepër arti, e cila përfshin elemente të teatrit, siç janë lëvizjet e trupit, spektatorët, muzikën dhe imazhe të projektuara është:

- A) Mimesis
- B) Instalacion artistik
- C) Performanca artistike
- D) Kolazh dixhital

Pyetja 19

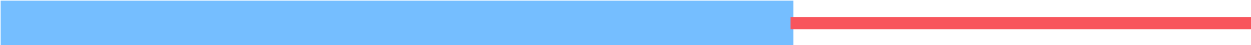
Teknika që Leonardo da Vinci zhvilloi në mënyrë sistematike, për të krijuar thellësinë në pejzazh, pasi studioi në mënyrë shkencore qiellin ishte:

- A) Perspektivën me një pikë
- B) Perspektivën me dy pika
- C) Perspektivën me tre pika
- D) Perspektivën ajrore

Pyetja 20

Teknika e afreskut ka të bëjë me:

- A) Pikturimin mbi suvanë ende të freskët.
- B) Pikturimin mbi suvanë e thatë e të lëmuar.
- C) Përdorimin e ngjyrave të tretura në dyllë ose në recinë.
- D) Vendosjen e bojërave të zbutura mbi suvanë e thatë nëpërmjet spatulës.

Pyetja 21

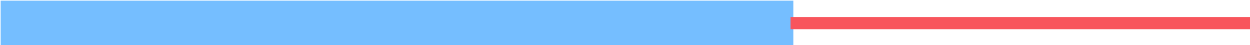
Në interioret e periudhës Rokoko shprehet unitet midis:

- A) Dyerve dhe dritareve.
- B) Hapësirës arkitektonike, arredimit dhe dekoracioneve.
- C) Dritës dhe errësirës.
- D) Ngjyrës dhe arredimit.

Pyetja 22

Grafiti urban (grafitet e mureve) është një formë arti:

- A) Ku artistët përdorin bojrat e vajit.
- B) Ku dominon figuracioni.
- C) Që shpreh ideologjinë borgjeze.
- D) Shpesh provokativ.

Përmbajtja e programit orientues për orën mësimore të hapur

Nxënësit e një klase janë të ndryshëm, përse i përket mënyrës sesi ata nxënë: individualisht, në grup, nën udhëheqjen e mësuesit, të pavarur, me anë të mjeteve praktike etj. Përpos kësaj, që nxënësit të zotërojnë kompetencat artistike, duhet të përvetësojnë konceptet artistike dhe të zotërojnë shprehitë mbi artin figurativ/specialitetin. Të dyja këto kushte diktojnë nevojën për strategji të ndryshme të mësimdhënies gjatë orës mësimore, të cilat përmbushin rezultatet e të nxënësve dhe përshtaten me stilet e të nxënësve dhe nevojat e nxënësve.

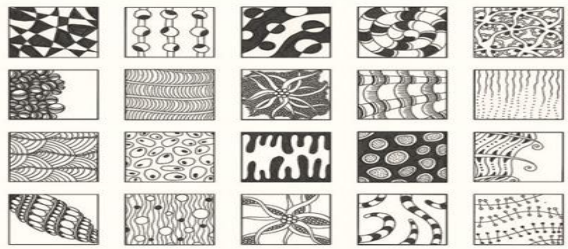
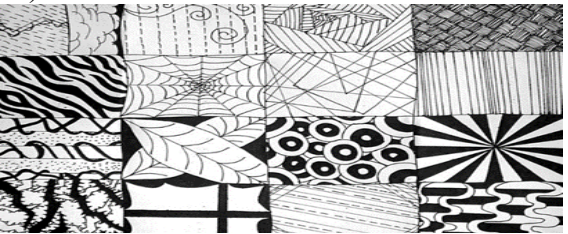
Një mësimdhënie - nxënie e mirëmenaduar dhe e mirëplanifikuar, si dhe një mjedis të nxëni efektiv krijon kushtet e nevojshme për një nxënie të suksesshme dhe lehtëson, si punën e mësuesit, ashtu edhe atë të nxënësit. Kompetencat artistike janë të ndërlidhura dhe zhvillohen në vazhdimësi nëpërmjet situatave të të nxënësve që kanë në qendër pjesëmarrjen aktive të nxënësve. Nxënësit janë aktivë kur përfshihen në veprimtari, eksplorime, ndërtime ose simulime të njohurive dhe të aftësive, si dhe në krahasime rezultatesh apo nxjerrje konkluzionesh. Për të siguruar këtë pjesëmarrje aktive të nxënësve, mësuesi duhet të krijojë një mjedis dhe atmosferë që i bën ata të ndihen të lirshëm dhe të zhdërvjellët për të zhvilluar njohuritë e tyre.

Më poshtë janë paraqitur dy modele orësh mësimore për degën e artit figurativ *AML*, si dhe kriteret e vlerësimit të orës mësimore të hapur.

Model ore mësimore për programe teorike dhe specialitete, dega “Art figurativ” AML

Mësuesit janë të lirë të përzgjedhin vetë temën, klasën, metodat, teknikat, mjetet, veprimtaritë sipas stileve të të nxënës, instrumentet e vlerësimit etj., që do të përdorin gjatë zhvillimit të orës mësimore të hapur.

A) Model ore mësimore 1, në Specialitetin “Grafikë”, dega Art figurativ, AML.

Dega Art figurativ	Lënda: Grafikë	Klasa: X
Tema mësimore/Detyra 1: Organizimi i hapësirës		
Kohëzgjatja e detyrës: 32 orë (4 orë në javë)		
Rezultatet arritjes për detyrën:		
Në fund të kësaj detyre nxënësi/ja duhet të jetë në gjendje:		
- zhvillojë aftësitë për punimin e kompozicionit sipërfaqësor me anën e vijave të detyrës; - zbatojë teknikën apo elementet duke paraqitur variantin tonal të kompozicionit sipërfaqësor; - krijojë duke organizuar variante të ndryshme koloristike të kompozicionit në detyrë.		
Fazat për realizimin e detyrës 1		
1.1. Grumbullimi i materialeve. (letër, laps, rapid, element nga natyra:si gjethe të formave të ndryshme, lule etj)		
1.2. Thjeshtëzimi dhe stilizimi. (Bashkimi në kompozim i elementëve të marrë nga natyra të interpretohen pa detaje duke i parë si volume grafike.)		
1.3. Kompozimi dhe lëvizja në kuadrat. (Në një sipërfaqe të madhe nëpërmjet një katrori të hapur, zgjedhim sipërfaqen më interesante)		

METODOLOGJIA E NDJEKUR

Njohja me konceptet bazë përmes tutorialeve

https://www.youtube.com/watch?v=BDePyEFT1gQ&list=PLiOil1qP-cMURN_8baOr3QWfySmIjqKIj

https://www.youtube.com/watch?v=U11B_0FCn6o&list=PLiOil1qP-cMURN_8baOr3QWfySmIjqKIj&index=7

Përdorimi i teknologjisë për të komunikuar në një mënyrë të drejtpërdrejtë me nxënësit lidhur me detyrën. ndiqen tutorialet për të krijuar idenë mbi konceptet bazë të organizimit të kompozimit përmes linjave dhe hapësirës.

Bashkëvepruese.

Nxënësit bashkëpunojnë duke ndarë reagime dhe reflektime njëri-tjetrit ndaj detyrës që do realizojnë. Të punosh në mënyrë bashkëpunuese do të thotë që pjesë e procesit të të mësuarit është krijimi i një hapësire të sigurtë për gabime dhe madje edhe dështime.

Gjithëpërfshirëse.

Detyra artistike krijon mundësi të një mjedisi gjithëpërfshirës pasi duhen marrë parasysh aftësitë, nevojat dhe intersat e të gjithë nxënësve.

Mësuesi siguron që nxënësit respektohen, por përfshihen në mënyrë aktive në mjedisin e klasës.

Puna individuale.

Nxënësit zhvillojnë të menduarit në mënyrë krijuese, e cila u vjen natyrshëm në lidhje me detyrën.

Vetëbesimi artistik i bën ata të lirë dhe kreativ, për të realizuar artin e tyre në stilin e tyre.

VLERËSIMI	
N2 – nota 5-6	Nxënësi/ja është i nivelit MJAFTUESHËM kur demonstroi aftësitë për të zhvilluar punimin e kompozicionit sipërfaqësor me anën e vijave të detyrës. AI/AJO: • kompozoi me defekte strukturore; • ushtronte pak koncepte bazë të zbërthimit grafik; • përshkruan konceptin grafik në mënyrë të përciptë; • kupton me vështirësi ndryshimin midis mënyrës së ndërtimit të kontrastit në vizatim dhe grafikë.
N3 – nota 7-8	Nxënësi/ja është i nivelit MIRË kur demonstroi aftësitë për të zbatuar teknikat dhe elementet duke paraqitur variantin tonal të kompozicionit sipërfaqësor. AI/AJO: • kompozoi në mënyrë korrekte dhe pa detaje grafike; • zbaton konceptet bazë në trajtimin teorik dhe i ushtronte ato praktikisht në zbërthimin grafik me ndihmë; • shpjegon koncepte bazë të zbërthimit grafik në detyrën e vet; • shpjegon ndryshimin midis mënyrës së ndërtimit të kontrastit në vizatim dhe grafikë.
N 4 – nota 9-10	Nxënësi/ja është i nivelit SHUMË TË MIRË kur demonstroi aftësitë për të krijuar variante të ndryshme koloristike të kompozicionit në detyrë. AI/AJO: • kompozoi duke sjellë individualitetin artistik një objekt ose një grup objektesh në letër; • organizoi konceptet bazë në trajtimin teorik dhe i ushtronte ato praktikisht në zbërthimin grafik; • interpretoi koncepte bazë të zbërthimit grafik në detyrën e vet;

	• interpreton ndryshimin midis mënyrës së ndërtimit të kontrastit në vizatim dhe grafikë në detyrën e vet; • vlerëson nga ana teknike punën e tij dhe atë të të tjerëve.
Komente për detyrën e përfunduar	

B) Model ore mësimore 2, lënda: Histori Arti, dega Art figurativ, AML.

Fusha: Arte	Lënda: Histori Arti	Klasa: 10/12-të
Tema mësimore: Arti prehistorik		Situata e të nxënit: Prehistoria Nxënësit diskutojnë mbi periudhën e prehistorisë duke u bazuar në njohuritë e tyre në lëndën e historisë. Ata diskutojnë edhe për artin prehistorik si artefakte të rëndësishme që hedhin dritë mbi këtë periudhë.
Rezultatet e të nxënit të kompetencave të lëndës sipas temës mësimore: - vëzhgon artefakte nga periudha prehistorike; - përshkruan, analizon, interpreton dhe vlerëson artefakte dhe gjetje arkeologjike të periudhave të prehistorisë lidhur ngushtë me karakteristikat e zhvillimit të tyre historik; - argumenton dhe komunikon mendimin e tij mbi veprën; - analizon dhe paraqet informacionin e mbledhur në mënyrë individuale rreth shenjave në prehistori.		Fjalët kyçe: - Arti prehistorik, - Paleoliti, - Mezoliti, - Neoliti, - Artefakte, - Megalitet, - Pikturat e shpellave, - Palafite.
Burimet/mjetet/materialet: - teksti i nxënësit; - ilustrime të artefakteve nga prehistoria.		Lidhja me lëndët e tjera. - Gjuha, - Historia, - Gjeografia, - Teknologjia.

Metodologjia/teknikat e përdorura/ veprimtaritë e nxënësve

Hapi i parë: Lidhja e temës me njohuritë e mëparshme të nxënësve- (5 minuta)

Teknika: brainstorming

Nëpërmjet teknikës brainstorming mësuesi stimulon mendimin e lirë mbi temën qendrore “Prehistorinë”. Nxënësit diskutojnë mbi periudhën e prehistorisë duke u bazuar në njohuritë e tyre në lëndën e historisë. Ata diskutojnë edhe për artin prehistorik si artefakte të rëndësishme që hedhin dritë mbi këtë periudhë.

Hapi i dytë: Ndërtimi i njohurive të reja-(30 minuta)

Teknika: Kllasteri; Kujtesa pamore; Diskutimi

Mësuesi/ja shpjegon se periudhat kryesore të prehistorisë janë: *Paleoliti (Epoka e Gurit të Lartë)*, *Mezolit (Epoka e Gurit të Mesëm)*, dhe *Neoliti (Epoka e Gurit të Vonë)*. Nëpërmjet teknikës së kllasterit renditen karakteristikat e secilës periudhë duke u shpjeguar e radhë. Në fillim mësimi fokusohet në shtrirjen kohore, në artefaktet e periudhave me karakteristikat e tyre dhe në banesat e para primitive.

Mësimi shoqërohet me imazhe/video ilustruese dhe me diskutime.

[Prehistoric Art | Timeline & Famous Examples - Video | Study.com](#)

Hapi i tretë: reflektimi (10 minuta)Teknika: Diagrami i venit

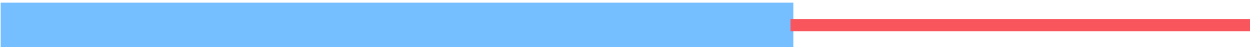
Nëpërmjet diagramit të venit, nxënësit bëjnë një përmbledhje të njohurive të mara.

Ata ndajnë karakteristikat e veçanta të secilës periudhë dhe gjejnë edhe ato të përbashkëta.

Ata diskutojnë mbi argumentet e trajtuara gjatë mësimit.

Vlerësimi

Vlerësimi i nxënësit do të bëhet për *demonstrimi e rezultateve të arritura në:*

N2 - diskutimet që ata/ato bëjnë duke lidhur njohuritë me temën e re;

N3 - pjesëmarrjen e tyre aktive në diskutime gjatë procesit mësimor;

N4 - reflektimin mbi karakteristikat e përbashkëta dhe të veçanta të periudhave të zhvillimit të artit në prehistori.

Krijim ose kërkim individual mbi temën.

Kriteret e vlerësimit të orës mësimore

Kriteret e vlerësimit të orës mësimore:

- mbështesin mësuesit për të planifikuar dhe për të organizuar një orë mësimore sa më cilësore dhe efektive për arritjet e nxënësit;
- i shërbejnë mësuesit koordinator të sigurimit të cilësisë, si dhe pjesëmarrësve të tjerë gjatë zhvillimit të orës mësimore për të gjykuar dhe për të vlerësuar cilësinë dhe efektivitetin e kësaj ore mësimore.

Zhvillimi i orës mësimore, diskutimet, komentet, vlerësimet dhe sugjerimet e kolegëve u krijojnë mundësi të gjithë mësuesve të shkëmbejnë përvoja pozitive dhe të identifikojnë anët pozitive të një ore mësimore cilësore për t'i bërë pjesë të punës së tyre të përditshme.

Kriteret për vlerësimin e orës mësimore				
Gjithsej 30 pikë				
Përshkruesit	Niveli 1 - Dobët	Niveli 2 – Mjaftueshëm	Niveli 3 – Mirë	Niveli 4 – Shumë mirë
Planifikimi i orës mësimore të hapur (6 pikë)				
Mësuesi ka planifikuar të gjithë komponentët e orës së mësimit në mënyrë koherente dhe në përmbushje të rezultateve të të nxënës.	0 pikë Nuk ka një koherencë mes komponentëve të orës mësimore. Rezultatet e të nxënës (RN) nuk bazohen në programin lëndor Metodologjia	1 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënës sipas programit lëndor; ka planifikuar situatë të nxënës, e cila nuk ndikon shumë në përmbushjen e rezultateve të të	2 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënës sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënës, si dhe ka planifikuar organizimin e nxënësve. Metodikat dhe teknikat	3 pikë Mësuesi ka planifikuar rezultatet e të nxënës sipas programit lëndor, ka planifikuar situatë të nxënës, të cilën e ka përdorur si pjesë e metodologjisë së mësimdhënies, ka

	është tradicionale dhe për më tepër nuk lidhet me stilet e të nxënit. Pyetjet që janë planifikuar nuk janë të llojeve dhe të niveleve të ndryshme.	nxënit (RN) ose nuk ka planifikuar situatë të nxëni. Organizimi i nxënësve në klasë është tradicional dhe nuk janë lidhur me stilet e të nxënit. Pyetjet në përgjithësi janë sipas niveleve.	mësimore janë në koherencë me RN, por nuk përputhen me situatën e të nxënit dhe me stilet e të nxënit. Mësuesi ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.	planifikuar organizimin e nxënësve dhe metodologjinë në koherencë me RN dhe me stilet e të nxënit, si dhe ka planifikuar pyetje të llojeve të ndryshme sipas niveleve.
Mësuesi ka planifikuar për temën mësimore qasje të reja inovative që lidhen me demonstrimin e kompetencave të të nxënit gjatë gjithë jetës, përveç kompetencave lëndore.	Mësuesi nuk planifikon duke përfshirë qasje të reja inovative dhe zhvillimin e kompetencave kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.	Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje më së shumti tradicionale. Metodatat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë kompetencat kyç të të nxënit gjatë gjithë jetës.	Mësuesi në planifikimin e tij ka qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin e TIK-ut dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor. Nga ana tjetër metodatat e planifikuara fokusohen më së shumti te konceptet lëndore, duke lënë mënjanë	Mësuesi në planifikimin e tij kujdeset që të planifikojë qasje të reja inovative që lidhen me zhvillimin e mendimit kritik të nxënësve, me përdorimin TIK-ut dhe me gjithëpërfshirjen në procesin mësimor. Gjithashtu ai kujdeset që nëpërmjet metodave të planifikuara të

			kompetencat kyç të nxënësve gjatë gjithë jetës.	përfshijë edhe rezultate të kompetencave kyç të nxënësve gjatë gjithë jetës.
Mjedisi i të nxënësve (6 pikë)				
Mësuesi ka krijuar një klimë pozitive, ku nxënësve trajtohen në mënyrë të barabartë, shprehin lirshëm mendimet e tyre, respektojnë njëri-tjetrin dhe pranojnë mendimin ndryshe.	Mësuesi krijon një mjedis jo miqësor në klasë, por jo të gjithë nxënësve kanë mundësi për t'u shprehur lirshëm. Gjatë orës së mësimit vetëm disa nxënës përfshihen në veprimtaritë e orës së mësimit për të shprehur mendimet e tyre.	Mësuesi krijon një mjedis tradicional në klasë, ku nxënësve nuk kanë shumë komunikim me njëri-tjetrin. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.	Mësuesi kujdeset që nxënësve të respektojnë njëri-tjetrin dhe të jenë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve, por jo të gjithë ndihen të suksesshëm dhe me besim e vlerësim për veten.	Mësuesi promovon suksesin e çdo nxënësi duke krijuar një klimë pozitive dhe mjedis miqësor, ku të gjithë respektojnë njëri-tjetrin dhe janë tolerantë duke pranuar mendimin ndryshe. Mësuesi ka krijuar një kulturë të nxënësve për të gjithë duke nxitur besimin dhe vlerësimin për veten.
Mësuesi angazhon dhe përfshin të gjithë nxënësve duke i nxitur dhe motivuar	Mësuesi organizon orën e mësimit në mënyrë tradicionale, ku pak nxënës	Mësuesi organizon orën e mësimit në mënyrë tradicionale, ku jo të gjithë nxënësve	Mësuesi organizon orën e mësimit duke u kujdesur që të gjithë nxënësve të përfshihen dhe	Mësuesi organizon orën e mësimit duke u kujdesur që të gjithë nxënësve të përfshihen dhe angazhohen me

të ndërmarrin iniciativa, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje me kujdes.	<i>përfshihen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim, të tjerët nuk nxiten me detyra motivuese. Mësuesi nuk u kushton vëmendje të gjithëve lidhur me pyetjet që ata i drejtojnë gjatë orës së mësim.</i>	<i>përfshihen dhe angazhohen. Vetëm disa nxënës nxiten të marrin pjesë në mësim dhe të ndërmarrin iniciativa. Ai u kushton vëmendje, por nuk i jep mundësi të gjithëve të marrin një përgjigje.</i>	<i>angazhohen, por nuk i nxit ata me detyra motivuese duke i lënë disi pasivë. Ai u kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje, por nuk u jep mundësi të gjithëve të marrin një përgjigje.</i>	<i>detyra motivuese dhe i nxit ata të ndërmarrin iniciativa. Ai u kushton vëmendje kur ata shprehin mendimet e tyre, i dëgjon me vëmendje dhe u jep përgjigje me kujdes.</i>
--	--	---	---	--

Metodat mësimore (6 pikë)

Mësuesi përdor metoda që nxisin mendimin kritik, dhe krijues, që nxisin diskutimin (apo debatin), si dhe	<i>Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri në përdorimin e metodave të ndryshme gjatë orës së mësim duke u përqendruar më së shumti vetëm te ato tradicionale.</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për metoda të ndryshme gjatë orës së mësim, duke u përqendruar më së shumti vetëm te ato tradicionale. Gjatë zhvillimit të</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri për disa metoda të mësimdhënies. Gjatë zhvillimit të orës mësimore përdor ndonjë metodë apo teknika që nxitin mendimin kritik dhe krijues të</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për shumë llojshmëri të metodave të mësimdhënies. Gjatë zhvillimit të orës mësimore, ai përdor metoda dhe teknika që nxisin mendimin kritik</i>
---	---	---	--	---

mendimin ndryshe.	<i>Gjatë zhvillimit të orës mësimore, mundësi të përqendrohet më shumti te të mësuarit mekanik e riprodhues dhe nuk nxiten shprehitë e të menduarit në mënyrë kritike.</i>	<i>orës mësimore, vetëm disa nxënësve u jep mundësi të diskutojnë apo të demonstrojnë shprehitë e mendimit kritik.</i>	<i>nxënësit, por vetëm disa nxënësve u jep mundësi të diskutojnë në këto metoda.</i>	<i>dhe krijues të nxënësit, që nxisin diskutimin (apo debatin) dhe u jep mundësi të gjithë nxënësve të përfshihen në këto metoda.</i>
Mësuesi drejton pyetje të niveleve dhe llojeve të ndryshme dhe nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimit.	<i>Mësuesi demonstroi që nuk ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve dhe niveleve të ndryshme Gjithashtu pyetjet i drejton vetëm mësuesi dhe nuk nxit</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri të kufizuara për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai nuk përdor pyetje të llojeve të ndryshme dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimit por nuk u jep mundësi</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai përdor lloje të kufizuara pyetjesh dhe jo për të gjitha nivelet. Gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimit, por nuk u jep mundësi</i>	<i>Mësuesi demonstroi që ka njohuri shumë të mira për nivelet dhe llojet e pyetjeve. Ai i përdor këto gjatë gjithë orës mësimore dhe gjithashtu nxit nxënësit të bëjnë pyetje gjatë orës së mësimit.</i>

	<i>nxënësit të bëjnë pyetje..</i>	<i>nxënësve të përgjigjen vetë.</i>		
Vlerësimi dhe arritjet e nxënësve (6 pikë)				
Mësuesi vlerëson për të identifikuar nevojat për përmirësim të nxënësit dhe lehtëson procesin e nxënies së tij duke përdorur teknika të ndryshme vlerësimi, vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit, sipas niveleve të arritjes.	<i>Mësuesi përdor vlerësimin e nxënësit për të matur vetëm arritjet e tij në orën e mësimi.</i> <i>Mësuesi përdor disa teknika vlerësimi, por nuk përdor nivelet e arritjes për të vlerësuar përmbushjen e rezultateve të nxënësve të orës mësimore.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit.</i> <i>Mësuesi e përdor vlerësimin për të matur vetëm arritjet e nxënësit në orën e mësimi.</i> <i>Mësuesi përdor teknika të ndryshme vlerësimi, bazuar në rezultatet e të nxënësve të orës mësimore dhe në nivelet e arritjes.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit.</i> <i>Ai përdor vlerësimin për të matur vetëm arritjet e nxënësit në orën e mësimi, duke identifikuar nevojat për përmirësim të tij.</i> <i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi, bazuar në rezultatet e të nxënësve të orës mësimore dhe në nivelet e arritjes.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se përdor vlerësimin e nxënësit për të mbledhur informacion lidhur me rezultatet në vijim të nxënësit.</i> <i>Ai përdor vlerësimin për të identifikuar pikat e forta të tij si dhe nevojat për përmirësim të nxënësit duke e mbështetur dhe lehtësuar në procesin e nxënies së nxënësit.</i> <i>Mësuesi demonstroi se ka njohuri dhe përdor teknika të ndryshme vlerësimi,</i>

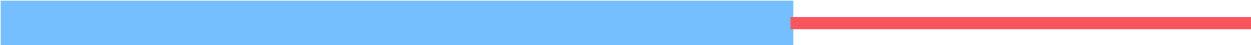
				vetëvlerësimi apo vlerësimi të nxënësve nga nxënësit, sipas niveleve të arritjes mbështetur në rezultatet e të nxënësve të orës mësimore.
Mësuesi angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënësve dhe nevojave të nxënësve.	<i>Mësuesi jep detyra për të gjithë nxënësit njësoj, pa marrë parasysh stilet e të nxënësve apo nevojat e nxënësve.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve, por angazhon vetëm disa nxënës me detyra të diferencuara.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve dhe angazhon nxënësit me detyra të diferencuara, duke u bazuar në nevojat e tyre.</i>	<i>Mësuesi demonstroi se një nevojat e nxënësve dhe angazhon nxënësit me detyra të diferencuara sipas stileve të të nxënësve dhe nevojave të tyre.</i>
Përdorimi i mjeteve didaktike dhe digjitale (6 pikë)				
Mësuesi përdor mjetet mësimore didaktike për temën mësimore	<i>Mësuesi nuk përdor mjetet mësimore didaktike për arritjen e rezultateve të të nxënësve të temës mësimore.</i>	<i>Mësuesi përdor vetëm mjetet mësimore didaktike, të cilat janë të kufizuara për zhvillimin e plotë të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore.</i>	<i>Mësuesi përdor vetëm mjetet mësimore didaktike të përshtatshme në përmbytje të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore, por nuk i angazhon shumë</i>	<i>Mësuesi ka krijuar mjetet mësimore didaktike dhe i përdor ato në përmbytje të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore duke vënë edhe nxënësit në përdorim të tyre</i>

			<i>nxënësit në përdorimin e tyre.</i>	<i>në mënyrë që të nxisë te ata të mësuarin praktik dhe krijues.</i>
Mësuesi përdor mjete digjitale për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve.	<i>Mësuesi nuk përdor mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore,</i>	<i>Mësuesi përdor me ndihmën e të tjerëve mjete digjitale, por ato nuk lidhet shumë me rezultatet e të nxënësve të temës mësimore.</i>	<i>Mësuesi përdor vetë mjete digjitale në përmbushje të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore, por nxënësit nuk angazhohen në përdorimin e TIK-ut.</i>	<i>Mësuesi përdor mjete digjitale dhe angazhon nxënësit në kryerjen e veprimtarive që kërkojnë përdorimin e TIK-ut, në përmbushje të rezultateve të të nxënësve të temës mësimore dhe për të zhvilluar aftësitë digjitale të nxënësve.</i>

Përmbajtja e programit orientues për projektin kurrikular

Projektet kurrikulare kërkojnë që nxënësit të marrin pjesë në mënyrë aktive në procesin mësimor. Ata bëhen nxënës aktivë që marrin pronësinë e arsimimit të tyre, kryejnë kërkime, analizojnë të dhënat dhe zbatojnë njohuritë e tyre në situata të botës reale. Nxënësit mund të shohin rëndësinë dhe praktikitetin e asaj që po mësojnë, ndërsa trajtojnë problemet nga jeta praktike, eksplorojnë tema me interes personal ose adresojnë çështje të komunitetit.

Projektet kurrikulare përfshijnë integrimin e njohurive dhe aftësive nga fusha të shumta lëndore, duke i lejuar nxënësit të krijojnë lidhje dhe të shohin ndërlidhjen e disiplinave të ndryshme. Në projekte, nxënësit punojnë në ekipe, duke ndarë idetë, perspektivat dhe ekspertizën. Ata angazhohen në aftësi të menduarit të nivelit më të lartë, të tilla si aplikimi i njohurive, sintetizimi i informacionit dhe marrja e vendimeve. Kjo promovon zhvillimin kognitiv dhe përgatit nxënësit

për sfida përtej klasës.

- Projekti kurrikular nuk duhet të përmbajë njohuri të reja.
- Projekti kurrikular shtrihet përgjatë gjithë vitit shkollor, pra në të dy periudhat.
- Mësuesi që kur planifikon projektin duhet të ketë në vëmendje vlerësimin e tij. Vlerësimi nuk është diçka që ndodh vetëm në fund të projektit, mësuesi vlerëson nxënësit dhe përgjatë zhvillimit të tij.
- Planifikimi dhe zbatimi në mënyrë efikase i një projekti kërkon që mësuesi të përcaktojë qartë detyrën mësimore në detaje për çdo grup dhe nxënës (është mjaft e rëndësishme që secili nxënës të jetë i përfshirë dhe i angazhuar me detyra të përcaktuara); të paraqesë rezultatet e të nxënësve që do të arrihen nëpërmjet projektit; të paraqesë hollësisht çdo fazë të realizimit të projektit; të qartësojë nxënësit për arritjen përfundimtare të projektit; të qartësojë nxënësit për kriteret e vlerësimit të projektit; të vëzhgojë dhe të japë gjykimin e tij në mënyrë të vazhdueshme për ecurinë e zbatimit të projektit.
- Për procesin e kualifikimit mësuesi organizon prezantimin e produkteve të nxënësve gjatë zhvillimit të projektit kurrikular.

Statet kryesore që ndiqen për realizimin e projektit kurrikular janë:

- Përcaktohet çështja ose problemi për të cilin do të hulumtohet, në mënyrë që të jetë i menaxhueshëm në kohë.
- Përcaktohen detyrat që duhet të realizohen për të grumbulluar të dhënat e nevojshme nga puna e secilit nxënës.
- Grumbullohet materiali dhe/ose mjetet e nevojshme.
- Përpunohen dhe analizohen të dhënat e grumbulluara.
- Nxirren përfundime dhe përgjithësime nga të dhënat e grumbulluara dhe përgatitet produkti përfundimtar.
- Prezantohen gjetjet dhe përfundimet e projektit ose prezantohet produkti i krijuar.

Modele të projekteve kurrikulare për nxënësit në AML

A) Model 1 i një projekti kurrikular për nxënësit

Tema e projektit: "Arti figurativ në jetën e përditshme"

Kohëzgjatja: 6 orë, (të planifikuara 3 orë për çdo periudhë mësimore).

Klasa: 12-të

Rezultatet e të nxënit: Në përfundim të projektit kurrikular nxënësi zbaton aftësitë artistike, hulumton dhe gjen zhvillime të artit figurativ në jetën e tyre të përditshme duke zhvilluar një vlerësim më të thellë për artin dhe eksploruar rëndësinë e artit figurativ në jetën reale.

Konceptet kryesore që do të përdoren gjatë zhvillimit të projektit:

- intervista, anketa, kampionimi;
- grumbullimi i të dhënave;
- përpunimi i të dhënave;
- tabelat, diagramet,
- paraqitja grafike e të dhënave;
- interpretimi i të dhënave, prezantimi i tyre.

Partnerët: target e individëve që do të anketohen.

Burimet kryesore të informacionit: anketa, intervista, pyetësorë, materiale nga interneti

Tematika e orëve të planifikuara të planit mësimor:

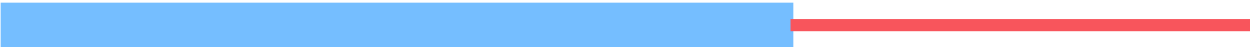
- Përzgjedhja e temës, diskutimi
- Hulumtimi mbi temën
- Mbledhja e të dhënave
- Analiza e të dhënave
- Prezantimi i të dhënave

- Diskutim dhe Reflektim

Veprimtaritë kryesore sipas temave:

- Diskutoni me nxënësit rëndësinë e artit figurativ në jetën e përditshme dhe lidhjen e saj me kontekste të ndryshme.
- Kërkojuni nxënësve të eksplorojnë artin nga situata të jetës reale.
- Kërkojuni nxënësve të identifikojnë dhe të mbledhin të dhëna nga jeta reale ku përdoret arti figurativ.
- Kërkojuni nxënësve të hulumtojnë dhe dokumentojnë këto dhënat, duke shpjeguar se si është e përfshirë arti figurativ dhe pse është i rëndësishëm. Gjinitë, format, teknikat apo mediumet e përdoura që ndeshen në ngjarje të ndryshme.
- Kërkojuni nxënësve të hetojnë se si njohuritë figurative zbatohen në botën reale duke hulumtuar vepra, duke kryer intervista, anketa ose duke analizuar ngjarje të ndryshme artistike.
- Inkurajoni nxënësit të paraqesin në mënyrë vizuale/pouer point duke shpjeguar gjetjet e tyre, duke përfshirë shpjegimet e koncepteve dhe njohurive figurative.
- Udhëzoni nxënësit në organizimin, analizimin dhe interpretimin e të dhënave të mbledhura duke përdorur një fjalor të duhur artistik.
- Nxitini nxënësit të reflektojnë mbi kërkimet dhe përvojat e tyre gjatë gjithë projektit. Ata analizojnë rëndësinë e artit figurativ në situatat e zgjedhura të jetës reale dhe identifikojnë çdo sfidë ose keqkuptim që kanë hasur.
- Nxënësit përgatisin një prezantim përfundimtar për të ndarë gjetjet e projektit të tyre me klasën ose një audiencë më të gjerë, si prindërit ose nivelet e tjera të klasave.
- Lehtësoni diskutimet në klasë ku nxënësit mund të ndajnë gjetjet e tyre, të përfshihen në analiza kritike dhe të vlerësojnë efektivitetin e qasjeve të ndryshme për trajtimin e përdorimit të artit figurativ.
- Nxitini nxënësit të reflektojnë mbi të nxënit e tyre, të marrin në konsideratë perspektiva alternative dhe të propozojnë strategji ose veprime shtesë.

Përshkrimi i produktit të projektit: Inkurajoni nxënësit të organizojnë një ekspozitë ose vitrina ku nxënësit të prezantojnë projektet e tyre para komunitetit të shkollës, duke ftuar prindërit, mësuesit dhe shokët e tyre të marrin pjesë. Inkurajoni nxënësit të përfshihen në diskutime dhe t'u përgjigjen

pyetjeve rreth projekteve të tyre, duke nxitur një kuptim dhe vlerësim më të thellë për artin figurativ në jetën e përditshme.

Vlerësimi i nxënësve dhe reflektimi:

Vlerësimi për këtë projekt mund të bazohet në kritere, duke përfshirë:

- ***Aftësitë kërkimore/hulumtuese:*** Cilësia dhe thellësia e kërkimit të kryer mbi njohuritë dhe konceptet figurative.
- ***Kuptimi muzikor:*** Zbatimi dhe shpjegimi i saktë i njohurive figurative në kontekste të jetës reale.
- ***Aftësitë e prezantimit:*** Qartësia, organizimi dhe efektiviteti i prezantimit përfundimtar.
- ***Mendimi kritik dhe reflektimi:*** Thellësia e reflektimit mbi rëndësinë dhe sfidat e hasura gjatë projektit.

B) Model 2 i një projekti kurrikular për nxënësit, AML

Tema e projektit: “Lëvizjet artistike të artit modern, përfaqësues dhe vepra”

Kohëzgjatja e projektit/orët mësimore: Projekti do të zgjasë gjatë dy periudhave të realizuara në 6 orë mësimore në lëndën e Histori Arti, (3 orë për çdo periudhë).

Klasa/t pjesëmarrëse: Klasa XI.

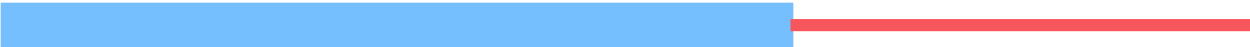
Rezultatet e të nxënësit

Në përfundim të projektit nxënësi:

- Demonstron njohuritë e marra për grumbullimin e të dhënave mbi artin modern sipas kontekstit historik dhe kulturor të ngjarjeve;
- lexon dhe kupton të dhënat e grumbulluara mbi lëvizjet artistike të artit modern;
- interpreton të dhënat dhe konsolidon njohuritë mbi ngjarjet, përfaqësuesit dhe veprat në lëvizjet artistike të artit modern;
- krijon një album me vepra të artit duke i ndarë sipas lëvizjeve artistike dhe autorëve;
- përdor terminologjinë e duhur artistike për të përshkruar, analizuar, dhe vlerësuar vepra të ndryshme të artit modern të lëvizjeve dhe të autorëve të ndryshëm;
- bën lidhje ndërmjet njohurive të gjuhës artistike dhe përdorimit të tyre në veprat e artit të përfaqësuesve të ndryshëm;
- prezanton para të tjerëve projektin për temën e dhënë, duke gërshetuar format e komunikimit verbal dhe elektronik, si dhe veprimin praktik;
- bashkëpunon me shokët për realizimin e projektit dhe kontribuon pozitivisht me grupin.

Konceptet kryesore që do të përdoren gjatë zhvillimit të projektit:

- Grumbullimi i veprave të artit, qëllimi i studimit;
- grumbullimi i informacionit dhe të dhënave;
- përpunimi i informacionit dhe të dhënave;
- paraqitja grafike e të dhënave;

-
- interpretimi i të dhënave, klasifikimi i veprave për prezantim;
 - prezantimi i tyre.

Burimet kryesore të informacionit:

- Informacioni i marrë nga interneti (kërkim mbi ngjarje, biografi dhe vepra arti).
- Informacion i marrë nga libra, albume dhe revista arti.

Baza materiale:

- letra të bardha,
- kartonë,
- lapustila,
- Cd,
- foto,
- Dvd etj..

Prezantimi i produktit sipas orëve të planifikuara:

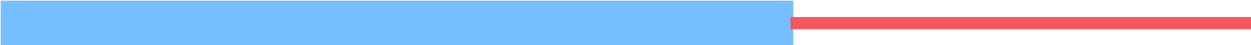
Ora 1-2-3. Përzgjedhja e temës së projektit. Ndarja e grupeve. Përcaktimi i detyrës hulumtuese për secilin grup. Ndarja e detyrave për secilin nxënës brenda grupit. Hartimi i planit të veprimtarive të projektit brenda grupit përkatës, afatet dhe personi përgjegjës.

Ora 4-5-6. Përpunimi i materialit të grumbulluar, zhvillimi i të dhënave nga kërkime të ndryshme, etj. Hartimi i draftit të parë të projektit dhe diskutimi i tij. Prezantimi i materialit të përgatitur. Vlerësimi i punës në grup dhe individual i nxënësve.

Vlerësimi i nxënësve dhe reflektimi:

Vlerësimi për këtë projekt mund të bazohet në kritere, duke përfshirë:

- ***Aftësitë kërkimore/hulumtuese:*** Cilësia dhe thellësia e kërkimit të kryer mbi njohuritë dhe

konceptet artistike.

- ***Kuptimi i njohurive muzikore:*** Zbatimi dhe shpjegimi i saktë i njohurive të artit në kontekste të jetës reale.
- ***Aftësitë e prezantimit:*** Qartësia, organizimi dhe efektiviteti i prezantimit përfundimtar.
- ***Mendimi kritik dhe reflektimi:*** Thellësia e reflektimit mbi rëndësinë dhe sfidat e hasura gjatë projektit.

Kriteret e vlerësimit të projekteve kurrikulare për nxënësit në AML

Model instrument i vlerësimit të projektit kurrikular

Kriteret për vlerësimin e projektit kurrikular vjetor				
Gjithsej 40 pikë				
Kriteret e vlerësimit	Niveli 1 – Dobët	Niveli 2 – Mjaftueshëm	Niveli 3 – Mirë	Niveli 4 – Shumë mirë
Aftësitë kërkimore/hulumtuese. Demonstrimi i tyre (12 pikë)	0-2 pikë	3-6 pikë	7-9 pikë	10-12 pikë
	Nxënësit rrallëherë përqendrohen te detyra e tyre. Ata mbledhin informacione pa gjetur zgjidhje të përshtatshme.	Nxënësit dalin jashtë temës dhe nuk përqendrohen vetëm te detyra e tyre. Ata mbledhin informacion dhe gjejnë zgjidhje me ndihmë.	Nxënësit përqendrohen te detyra e tyre shumicën e kohës. Ara mbledhin informacion dhe gjejnë zgjidhje standarde.	Nxënësit përqendrohen te detyra e tyre. Ata orientohen dhe vetëdrejtohen shumë mirë. Nxënësit mbledhin informacion në mënyrë aktive dhe komentojnë për të zgjidhur probleme.
Analiza dhe interpretimi i të dhënave, fakteve, ngjarjeve etj.	0-2 pikë	3-5 pikë	6-8 pikë	9-10 pikë
	Nxënësit rrallëherë përdorin teknika	Nxënësit ndonjëherë përdorin teknika	Nxënësit zakonisht përdorin	Nxënësit përdorin gjatë gjithë projektit teknika të

Zgjedhja dhe zbatimi i teknikave të përshtatshme (10 pikë)	<i>të përshtatshme. Analiza, interpretimi, zgjidhja përmban shumë gabime.</i>	<i>të përshtatshme, por jo në mënyrë të vazhdueshme. Analiza, interpretimi, zgjidhja përmban disa gabime të rëndësishme.</i>	<i>teknika të përshtatshme dhe efektive. Analiza, interpretimi, zgjidhja përmban pak gabime.</i>	<i>përshtatshme dhe efektive. Analiza, interpretimi, zgjidhja nuk përmban gabime.</i>
Aftësitë e prezantimit: Prezanton në mënyrë efektive rezultatet e projektit (18 pikë)	0-5 pikë <i>Në prezantimin e nxënësve materiali është i çorganizuar dhe rrëmujë. Është e vështirë të kuptosh cilat informacione shkojnë me njëri - tjetrin.</i> <i>Prezantohen shumë pak rezultate të projektit.</i>	6 -9 pikë <i>Në prezantimin e tyre, nxënësit organizojnë mirë punën e tyre. Prezantimi jo gjithmonë të krijon lehtësi dëgjimi dhe të kuptuari.</i> <i>Prezantohen vetëm disa rezultate të projektit.</i>	10-14 pikë <i>Në prezantimin e tyre nxënësit organizojnë mirë punën e tyre që në shumicën e kohës të krijon lehtësi leximi, dëgjimi dhe të kuptuari.</i> <i>Në përgjithësi prezantohen rezultatet e projektit.</i>	15-18 pikë <i>Në prezantimin e tyre, nxënësit organizojnë shumë mirë punën e tyre që të krijon lehtësi leximi, dëgjimi dhe të kuptuari.</i> <i>Rezultatet e projektit prezantohen qartë.</i>

AGJENCIA E SIGURIMIT TË CILËSISË SË ARSIMIT PARAUNIVERSITAR

Rruga "Naim Frashëri"

Nr. 37

Tiranë

Shqipëri

www.ascap.edu.al

sekretaria@ascap.edu.al

